

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

14 Fedyntsya Street, Uzhgorod, Zakarpattia Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

30 червня 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Марини В.Г., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області об'єднані в одне провадження дисциплінарні справи стосовно адвокатки К__, –

ВСТАНОВИЛА:

02 квітня 2025 року громадянин Волосенко Віктор Іванович особисто подав до КДКА Закарпатської області свою скаргу від 14.02.2025, у якій наводилися відомості щодо неналежної поведінки адвокатки К__

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 05.05.2025 стосовно адвокатки К__ порушено дисциплінарну справу.

28 квітня 2025 року громадянин Волосенко В.І. особисто подав до КДКА Закарпатської області скаргу від 25.04.2025, у якій наводилися відомості щодо неналежної поведінки адвокатки К__

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 02.06.2025 стосовно адвокатки К__ порушено дисциплінарну справу.

Цим же рішенням КДКА Закарпатської області від 02.06.2025 обидві вказані дисциплінарні справи відносно адвокатки К__ об'єднані в одне дисциплінарне провадження.

Заслухавши Бабича В.В., який доповів матеріали об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ, Дисциплінарна палата встановила наступне.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокатка К__ здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №__, виданого __ у відповідності до рішення Закарпатської обласної КДКА від __ №__.

У скарзі Волосенка В.І. від 14.02.2025 зазначається наступне.

В січні 2025 року скаргник отримав від Верховного Суду копії двох ухвал від 24.07.2024 у справі №__, до яких долучені касаційні скарги, подані і підписані особисто адвокаткою К__ від імені відповідача С і громадянки К на ухвалу Закарпатського апеляційного суду від 31.01.2024.

Скаргнику відомо про наявність у адвокатки К__ угоди про надання правничої допомоги відповідачу Сусліву П., а факт представництва цією адвокаткою інтересів громадянки К став для скаргника неочікуваним.

Заявляє, що громадянка К фізично не могла уповноважити адвокатку К__ на представництво її інтересів в суді, оскільки тривалий час постійно перебуває за кордоном та між нею і зведеним братом С існує глибокий конфлікт з приводу передчасної смерті Са, яка була матір'ю К

З огляду на такі обставини скаргник підозрює, що адвокатка К__ підробила документи на представництво інтересів громадянки К. а відтак ввела Верховний Суд в оману щодо наявності у неї таких повноважень.

Вважає, що такими діями адвокатка К__ порушила присягу і етику адвоката, а тому просить притягнути її до дисциплінарної відповідальності і застосувати стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

До скарги Волосенка В.І. додані: копії адресованих Верховному Суду касаційних скарг від 28.06.2024, поданих і підписаних адвокаткою К__ від імені відповідача С і К; копія диплому К про отримання вищої освіти; копія з трудової книжки К; витяг зі скарги С на поведінку адвоката Волосенка В.І., поданої 09.11.2023 до КДКА Закарпатської області.

По суті такої скарги адвокатка К__ надала Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких зазначає, що скарга Волосенка В.І. є надуманою і безпідставною.

Заявляє, що 23 квітня 2024 року за допомогою засобів електронного зв'язку уклала з громадянкою К договір про надання правничої допомоги, згідно з яким ця громадянка уповноважила її представляти свої інтереси в Берегівському районному суді Закарпатської області і у Верховному Суді з усіма правами без будь-яких обмежень. Цей договір був укладений у такий спосіб, оскільки К на час його укладення дійсно перебувала за кордоном, а можливість укладення цього договору у такий спосіб передбачалася п.9.4 розділу 9 даного договору. У липні 2024 року К під час свого приїзду до України передала їй оригінал вказаного договору із підписом.

До пояснень адвокатка К__ додала: укладений нею із К. договір від 23.04.2024 про надання правничої допомоги, підписаний обома сторонами і скріплений печаткою цієї адвокатки; заяву (звернення) К від 21.04.2025 на адресу КДКА Закарпатської області, у якій заявниця підтверджує факт укладення із адвокаткою К__ договору від 23.04.2024 про надання правничої допомоги у цивільній справі №297/3318/23 та заперечує наявність у неї конфлікту з братом С

Згодом таку ж заяву (звернення) від 21.04.2025 К самостійно надіслала до КДКА Закарпатської області, підписавши її своїм електронним цифровим підписом.

Доводи скарги Волосенка В.І. від 25.04.2025 зводяться до наступного.

У лютому 2025 року скаргник подав до КДКА Закарпатської області дисциплінарну скаргу на адвокатку К__ 23 квітня 2025 року поштою отримав пояснення адвокатки К__ з приводу такої скарги. До цих пояснень долучені копія договору про надання правничої допомоги від 23.04.2024 та заява (звернення) від імені К від 21.04.2025, адресована до КДКА Закарпатської області.

Скаргник стверджує, що адвокатка К__ сфальшувала вказану заяву (звернення) К. від 21.04.2025, підробивши підпис останньої. При цьому наводить ряд обставин, які, на його думку, підтверджують факт підроблення цієї заяви (звернення).

Зокрема вказує на таке: заява (звернення) не відповідає вимогам ст.5 Закону України «Про звернення громадян», оскільки зазначені у ній прізвище і місце проживання заявниці не відповідають дійсності; К протягом тривалого часу проживає за межами України; текст заяви (звернення) і підпис на ній не посвідчені належним чином; розміщення на заяві (зверненні) тексту: «З повагою Еріка Курочка» і підпису від її імені не співпадають за правилами епістолярного оформлення документа.

Вважає, що такими діями адвокатка К__ порушила Правила адвокатської етики, а тому просить притягнути її до дисциплінарної відповідальності і застосувати стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

До скарги Волосенка В.І. додані копії таких документів: нотаріально посвідченої довіреностей Са від 22.01.2005 про надання повноважень адвокату Волосенку В.І.; нотаріально посвідченого доручення Са від 20.11.2003 про надання повноважень Волосенку В.І.; нотаріально посвідченої довіреностей Са від 08.12.2014 про надання повноважень Волосенку В.І.; проїзного квитка Са АВС №__ від 11.09.2011 на літак сполученням «Київ-Амман» і у зворотному напрямку; проїзного квитка Волосенка В.І. АВС №__ від 12.09.2011 на літак сполученням «Київ-Амман» і у зворотному напрямку; паспорту К.; заяви К. від 03.05.2005, адресованої керівнику адвокатської контори Волосенку В.І., про прийняття її на роботу помічником адвоката; наказу адвокатської контори «Волосенко та сини» від 29.06.2007 №2 про звільнення К. з посади помічника адвоката; трудового договору від

03.05.2005 між Волосенком В.І. і К.; індивідуальних відомостей про застраховану особу К. за 2005 рік.

На цю скаргу адвокатка К__ також надала Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких заявляє, що твердження Волосенка В.І. про те, що заява (звернення) К. від 21.04.2025 є сфальшованою, неправдивою і підробленою, не відповідає дійсності.

Вказує, що 21.04.2025 К надіслала їй на електронну пошту адресовану до КДКА Закарпатської області заяву (звернення) з поясненнями щодо укладення нею (К.) договору про надання правничої допомоги у цивільній справі №__ за позовом Волосенка В.І. до Суслова П. про встановлення фактів, що мають юридичне значення, та визнання права спільної сумісної власності на нерухоме майно.

Цю ж заяву (звернення) К надіслала і на електронну пошту КДКА Закарпатської області. 29 квітня 2025 року К підписала таку заяву (звернення) від 21.04.2025 до КДКА Закарпатської області своїм електронним цифровим підписом.

Дану заяву (звернення) разом із протоколом створення і перевірки кваліфікованого електронного підпису К 07.05.2025 також надіслала на її (адвокатки К__) електронну пошту, що стверджується роздрукованою з цієї пошти.

Також зазначає, що К у період з 19 липня по 19 вересня 2024 року перебувала на території України, що стверджується відповідним витягом з Баз даних Державної прикордонної служби України та даними її паспорта для виїзду з кордон. З цього паспорта також слідує, що своє прізвище К не змінювала.

До своїх пояснень адвокатка К__ додала роздруковки зі своєї електронної пошти за 21.04.2025 і за 07.05.2025, витяг від 16.05.2025 з Баз даних Державної прикордонної служби України та копію паспорта К. для виїзду за кордон серії FS №__.

30 червня 2025 року присутній в засіданні Дисциплінарної палати Волосенко В.І. підтримав обидві свої скарги і наведені у них доводи, зазначив про наявність в діях адвокатки К__ дисциплінарного проступку, а відтак і підстав для притягнення її до дисциплінарної відповідальності.

Присутня у цьому ж засіданні Дисциплінарної палати адвокатка К__ заперечила наявність будь-яких порушень нею вимог закону чи Правил адвокатської етики. Заявила, що скарги Волосенка В.І. є надуманими і безпідставними, а наведені у них доводи спростовуються доданими нею до своїх письмових пояснень відповідними доказами.

У зв'язку з цим переконана, що підстави для притягнення її до дисциплінарної відповідальності відсутні.

Заслухавши учасників дисциплінарного провадження та дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до наступних висновків.

Матеріалами дисциплінарних справ підтверджено і визнається обома учасниками дисциплінарного провадження, що адвокатка К__ 28.06.2024 особисто підписала від імені громадянки К. і подала в її інтересах до Верховного Суду касаційну скаргу на постанову Закарпатського апеляційного суду від 31.01.2024 у справі №__ про накладення арешту на певне нерухоме майно в порядку забезпечення позову Волосенка В.І. (скаржника) до Суслова Петра про встановлення фактів, що мають юридичне значення, та визнання права спільної сумісної власності на майна.

Також в матеріалах дисциплінарних справ наявна додана до пояснень адвокатки К__ копія заяви (звернення) К від 21.04.2025 на адресу КДКА Закарпатської області, у якій заявниця підтверджує факт укладення із адвокаткою К__ договору від 23.04.2024 про надання правничої допомоги у цивільній справі №__ та про фальшування якої вказаною адвокаткою заявляє скаржник Волосенко В.І.

Тому, для правильного вирішення дисциплінарних справ, об'єднаних в одне провадження, до з'ясування Дисциплінарною палатою підлягають обставини щодо того, чи існували між громадянкою К. і адвокаткою К__ правовідносини по наданню цієї адвокаткою вказаній громадянці правничої допомоги у справі №__, чи дійсно між ними був укладений договір від 23.04.2024 про надання правничої допомоги та чи уповноважувала громадянка К

адвокатку К__ представляти свої інтереси у справі №__, зокрема і подавати касаційні скарги на судові рішення у даній справі, та чи дійсно К подавала заяву (звернення) від 21.04.2025 про підтвердження факту уповноваження нею адвокатку К__ представляти її інтереси у цивільній справі №__ на підставі договору від 23.04.2024 про надання правничої допомоги.

Адвокатка К__ пояснила, що 23 квітня 2024 року за допомогою засобів електронного зв'язку уклала з громадянкою К. договір про надання правничої допомоги, згідно з яким ця громадянка уповноважила її представляти свої інтереси в Березівському районному суді Закарпатської області і у Верховному Суді з усіма правами без будь-яких обмежень. Оскільки на час укладення такого договору К дійсно перебувала за кордоном, тому цей договір і був укладений за допомогою засобів електронного зв'язку, а його умови допускали можливість укладення у такий спосіб. У липні 2024 року К під час свого приїзду до України передала їй оригінал вказаного договору із підписом.

З наданої адвокаткою К__ копії договору від 23.04.2024 про надання правничої допомоги вбачається, що він укладений між вказаною адвокаткою і громадянкою К та підписаний обома сторонами і скріплений печаткою адвокати К__

Підпунктом 1.2.2 пункту 1.2 Розділу 1 вказаного договору визначено, що адвокатка К__ уповноважується вести від імені К. справу №__ за позовом Волосенка В.І. до С про встановлення фактів, що мають юридичне значення, та визнання права спільної сумісної власності на майна, та представляти інтереси К. у Верховному Суді з усіма правами, наданими законом, без обмежень повноважень.

А згідно з підпунктом 1.2.4 пункту 1.2 Розділу 1 даного договору адвокатка К__ наділена широким колом прав, зокрема і правом на подання касаційних скарг.

Між тим, пунктом 9.4 Розділу 9 цього ж договору передбачено, що він може бути підписаний шляхом обміну сканованими копіями на електронні адреси сторін або шляхом надіслання повідомлення із його сканованою копією у відповідних месенджерах, з подальшим направленням підписаного оригіналу договору кожній стороні.

Наданими адвокаткою К__ витягом від 16.05.2025 з Баз даних Державної прикордонної служби України та копією паспорта К. для виїзду за кордон серії ____ підтверджено, що у період з 19 липня по 19 вересня 2024 року К перебувала на території України.

Крім того, на електронну пошту КДКА Закарпатської області з електронної адреси (____) надійшла заява від імені К. від 21.04.2025 про підтвердження укладення нею з адвокаткою К__ договору про надання правничої допомоги у цивільній справі №__.

Оскільки така заява не була підписана електронним цифровим підписом, у виникли певні сумніви стосовно її автора, у зв'язку з чим Дисциплінарна палата відправила на вказану електронну адресу (____) листа з пропозицією повторно надіслати таку заяву К. (звернення) Дисциплінарній палаті, підписавши її електронним цифровим підписом або з нотаріально посвідченою справжністю підпису на ній.

29 квітня 2025 року на електронну пошту КДКА Закарпатської області з електронної адреси (____) повторно надійшла заява від імені К. від 21.04.2025 про підтвердження укладення нею з адвокаткою К__ договору про надання правничої допомоги у цивільній справі №__, яка підписана електронним цифровим підписом К., підтвердженим відповідним протоколом перевірки такого підпису від 29.04.2025.

Статтею 5 Закону України «Про електронний документ та електронний документообіг» визначено, що електронний документ – це документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. Візуальною формою подання електронного документа є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його змісту людиною.

Згідно з положеннями ст.ст.6, 7, 8 цього ж Закону для ідентифікації автора електронного документа може використовуватися електронний підпис. Накладанням електронного підпису завершується створення електронного документа. Оригіналом електронного документа вважається електронний примірник документа з обов'язковими

реквізитами, у тому числі з електронним підписом автора або підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги». Юридична сила електронного документа не може бути заперечена виключно через те, що він має електронну форму. Допустимість електронного документа як доказу не може заперечуватися виключно на підставі того, що він має електронну форму.

Частиною шостою статті 18 Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» встановлено, що кваліфікований електронний підпис має таку саму юридичну силу, як і власноручний підпис, та має презумпцію його відповідності власноручному підпису.

З огляду на наведені обставини і приписи зазначених Законів України Дисциплінарна палата визнає доведеними як факт укладення між громадянкою К. і адвокаткою К__ договору від 23.04.2024 про надання правничої допомоги, а відтак і виникнення між ними правовідносин, за якими громадянка К. уповноважила адвокатку К__ представляти свої інтереси у справі № __, зокрема і подавати касаційні скарги на судові рішення у даній справі, так і факт подання саме К. заяви (звернення) від 21.04.2025 на підтвердження того, що вона дійсно уповноважила адвокатку К__ представляти її інтереси у вказаній справі на підставі договору від 23.04.2024 про надання правничої допомоги.

У зв'язку з цим Дисциплінарна палата констатує, що твердження Волосенка В.І. про відсутність у адвокатки К__ повноважень на подання від імені К. касаційної скарги у справі № __ та про фальшування цією адвокаткою заяви (звернення) К. від 21.04.2025 не знайшли свого підтвердження і є спростованими.

За приписами ст.70 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017 (із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019), та ст.7 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням РАУ від 30.08.2014 №120 (з наступними змінами і доповненнями), адвокат не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні дисциплінарного проступку. Обов'язок доказування вини адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку покладається на особу, яка ініціює дисциплінарне провадження стосовно адвоката. Усі сумніви щодо доведеності вини адвоката тлумачаться на його користь.

На підставі наведеного, ураховуючи приписи вказані нормативних актів щодо презумпції невинуватості адвоката, Дисциплінарна палата вважає, що обидві скарги Волосенка В.І. не містять відомостей про вчинення адвокаткою К__ порушень, перелічених у ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», які можуть бути кваліфіковані як дисциплінарний проступок, а тому приходиться до висновку про відсутність в діях цієї адвокатки такого проступку.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

На підставі наведеного, керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Закрити об'єднані в одне провадження дисциплінарні справи стосовно адвокатки К__ (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № __, видане __ на підставі рішення Закарпатської обласної КДКА від __ № __) у зв'язку з відсутністю в її діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокатці та особі, яка

ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвокати.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати

(підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар

(підпис)

Василь БАБИЧ